

Deželni zbor štajerski.

Temu zboru se je uže precej gradiva predložilo, tudi takšnega, ki zadeva slovenski Štajer. Srenja sv. Jakobska v Slov. goricah želi svoje meje premakniti, mariborsko mesto zahteva preuredbo srenjskega reda, vinorejska šola drugega učitelja, slov. graški okrajni zastop pregledovanje računov za zdravila okrajnim bolnikom po zdravnikih, kmetijska družba štajerska za slovensko izdajo svojega „Landbote“ nekaj podpore v denarjih. V komisijo za uravnavanje gruntne davka bil je izvoljen g. Paul Simon v Mariboru in g. Blaž Herk. Mariborskeje privatneje šoli trgovskeje podelilo se je 200 fl. v podporo. Novo podkovaško šolo bodo v Gradci ustanovili, ki bo stala samo 8310 fl. na leto; dežela doplačuje 1440 fl. Število živinozdravnikov pomnožijo od 10 do 14. Štirje teh bodo na slovenskem Štajerskem nameščeni, namreč: v Slov. Gradci, Mozirji, Celji in Ljutomeru. Poslanec Posch je nasvetoval deželno postavo o poselskem redu predrugačiti, zlasti bi naj bilo določeno, koliko nadavka se naj daje blapcem ali deklam, ko se v službo vzamejo. Zbor je sklenil postavo, po katerej sme vsakšna občina skleniti pasji davek od vseh psov v srenji, za vsakega psa do 4 fl. tudi sme za podeljenje domovinske pravice tirjati plače do 40 fl. Pasji davek bo zlasti mesarjem in krčmarjem nepovoljen. V odbor za deželno-kulturno banko izvoljen je tudi slovenski poslanec g. Jož. Kukovec ter posluje v njem kot zapisnikar.

Velevažen za slovenski Štajer je predlog deželnega odbora zastran Slatinskih toplic. Te grejo namreč rakovo pot. Voda ni več tako dobra, ko nekda, gostov in dohodkov je vsako leto menje. Mislilo se je uže, da bo de vse posestvo prodano. Toda odbor deželni je za to, da se kopališče do dobra popravi in dobremu ravnatelju v oskrbovanje izroči ali v najem da.

Gospodarske stvari.

Sleparstvo z zdravili.

Res sedanji svet je poln goljufij in sleparstva.

Čedalje napredujejo ljudje, čem globljeje prodirajo v znanosti naravnih prikaznij, tem hudojneje umejo drug drugega opehariti. Še jestvin ne pustijo pri miru. Ponarejajo vina, k moki mešajo zmleto apno, k mleku pa vode, itd. Pa tudi zdravila vedo sleparski sestavljati, jih čudovito spretno ponujati in za drage denarje prodavati. Koliko denarjev se tukaj neopaznim in nevednim ljudem iz žepov izvleče vsako leto, to je težko dopovedati. Največ sleparstva godi se s tako imenovanimi skrivnimi zdravili, katere brezvestni mazači bolenikom več ali menje skrivno ponujajo pa za d ag denar prodavajo.

Nekatera teh zdravil so uže davno zdravnikom znana in kot z boljšimi nadomeščena pa tudi odpravljena. Večina skrivnih zdravil druga ni kakor dristilo ali čistilo za trebuh in čreva. Dobro če niso prehuda in toraj ne nevarna, ampak lahka in brez nevarnosti. Za temi sledijo skrivnostna zdravila zoper notranje bolezni: božjast ali sv. Valentina bolezen, zoper protin, ali zoper steklost, kolero. Ljudje nekateri močno v nja verujejo, posebno če se tu pa tam pripeti, da je človek ozdravel.

Mnogo skrivnih zdravil je strupenih in toraj nevarnih, zlasti nekatere maže zoper osivele lasi, za lepšanje kože, zobovja. Primešanega je namreč takšnim zdravilom več ali menje svinca.

Ta prodira v kožo, žile, kri in živce ter je vzrok, da človek zboli, da sam ne vé zakaj je zbolel in kako.

Blizu jednako slabe so maže za oči, za kile. Mnogo kilavih ljudi mora zaradi neumnih maž umreti, ker se zanašajo na mazača pa zanamarijo pametnega zdravnika, ki bi jim najprvle črevesa popravil. Toda to je le eno, kar se navaja zoper skrivna zdravila. Drugo pa velja zastran možnje.

Sleparstvo je tukaj velikansko. Prav neznatne, navadne reči: sol, zmleta leča, cukar itd. dobijo podobo zdravil pa se čudovito drago prodavajo, pogosto 5—10 krat dražje od navadne cene. Sploh sleparji pridobivajo tukaj po 500—1000 procentov.

Zato pa tudi zamojejo toliko denarjev žrtvovati za ponudbe in pohvale v novinab. Prav bodikaj reči: železne in mesingaste opilke, žarko mašo, nesnažno sol, zaležene zdravilne rastline, patoko, kislo vino, oskrobno slezo, krompirjev sirup itd. prodavajo za Bog vedi kako hasnovitno vračitvo.

Zraven lažejo predrzno in se pozivljajo na imenitne gospode, katerim je baje hvalisano zdravilo uže pomagalo. Navajajo popolnem izmišljene listine, spričevala, zahvalnice, priporočila od zdravnikov, vseučilišč itd.

Toda večjidel je vse izmišljeno in zlegano. Časih poženejo med ljudi knjižič in tiskovin, da hvalijo svoja sleparska zdravila.

Mnogo izmed njih je takih, ki so sestavljena iz rečij, ki se dobijo za par krajcerjev v vsakej apoteki, toda slepar jih ljudem za več goldinarjev navesi. Na primer: Romershausnova voda za oči se v flaškah prodava za 2 fl., pa vse reči, iz katerih obstoji, niso več vredne, kakor 20 kr. (Konec prih.)

Koristnost listne klaje.

Letos bode za seno trda hodila. Zato opozorujemo naše kmetovavce na listno klajo. Jesen, jelša, bukva, makovec in še mnogo drugih dreves daje listje, ki je razni drobnici ovcam, kozam pa tudi goveji živini po zimi dober nadomestek manjkajočega sena.

V ta namen se listje ali nasmuka in v senci

posuši in za zimo ohrani, ali pa se vejevje naseka, v snope poveže in kot tako na suhem posuši in po zimi razni živini polaga. Govedom se listje med rezano seno in slamo nameša in potem popari, kar se v posebnih tružicah godi, od katerih se po jedna vsaki glavi zjutra, opoldne in zvečer v jasli postavi. Ovcam in kozam se pa daje suho listje, in sicer ali kot „smukanje“ ali kot „veje“.

Tako delajo na Krajskem po Gorenskih krajih. Pa tudi po drugod se poslužujejo listja za klajo.

Tako posekavajo na Šleskem topolom vršiče in jih ovcam polagajo, ki to listje kaj rade obirajo. Na južnem Ruskem in na Ogerskem pa sploh vejevje drevesom obsekavajo in živini pokladajo. Tako tudi rast drevesom pospešujejo. Po drugod nasekujejo tudi od mladih jelk in smrek, ki so 10—20 let stare, spodnje košate veje (na 1½—2 metra dolge in jih v snopovje povežejo, v prozračne kopice zložé in jih posušijo. Po zimi, ko se suha klaja začne in so ovce na zeleno klajo že pozabile, polagajo jim jelkine in smrekove veje, kar pre posebno ovcam, ki so na jetrah bolene, dobro tekne in hitro in dober kup ozdravé. Vendar takšno ravnanje bi svetovali samo za največjo silo.

Kako jajca z vodnim steklom dolgo časa dobro ohraniti.

Vodno steklo je jedno najboljših sredstev jajca delj časa dobra ohraniti. Ta pomoček je dober kup in je tudi gotov in zanesljiv. V ta namen se nadevlje jaje v jerbis ali katero drugo posodo, skozi katero voda odteka in more. Ta posoda z jajci vred se pomoči v raztoplino, v kateri se je vodnega stekla (Wasserglas) razpustilo, se zopet vzdigne iz nje in pusti, da se po večem ocedi in potem zopet še do dva ali trikrat v raztoplino pomoči. Tako se napravi na jajčni lupini skorja iz vodnega stekla, skozi katero ne more zrak do notrajnih jajčnih del in tako ostanejo jajca dolgo časa dobra in črsta.

Bramorje iz vrtnih gred pregnati.

Te nadležne škodljivce naj prej s tem preženeš, ako jima ne puščaš miru.

Naj boljše je toraj grede, v katerih gospodarijo, večkrat in dobro predelati. Polové se v lonce po stezicah v zemljo vstavljene in z vodo nalite, v kateri otonejo, ko vanje pocepajo.

Sejmi. 3. julija sv. Ilj pri Slov. Gradci, Maribor, Petrovče, Polensčak, Remšnik, Tinsko, Wildon, 4. jul. Maribor, Podplat, Rečica, Vozenica, Videm, 6. jul. Brežice, 7. jul. Vojnik, 8. jul. v Andraž v Susilab, sv. Jurij na Pesnici, sv. Hema, Pišce, 9. jul. Konjice, 10. jul. Lemberg. Na Koroškem 2. julija Kaplja, na Kranjskem 1. jul. sv. Mohor, 2. jul. sv. Gothard, Srednja vas, na Hrvaškem 6. jul. Jasenovac, 13. jul. Zagreb, Bakar in Dubrava.

Dopisi.

Iz Gradca. (Vabilo gg. učiteljem.) Izmej učiteljstva ljudskih — in meščanskih šol v Gradci ustanovil se je odbor, da bi priredil stalno razstavo učnih pripomočkov za ljudske in meščanske šole, za učiteljske pripravnice, in za učiteljske in šolske biblioteke. Odbor za stalno razstavo je uže meseca januarja t. l. poslal okrožnico na različna založništva učnih pripomočkov. Veliko stvarine se je doposlalo in še vedno dohaja nova. Do sedaj se je toliko nabralo, da je razstava zagotovljena. Sledeče vabilo ima namen, tudi vsa ona založništva, fabrike in druga podvzvetja in društva, katera v tej stroki producirajo, in katerih naslovi so bili do sedaj odboru neznani in se jim tedaj okrožnica ni mogla doposlati, opozoriti na stalno razstavo učnih pripomočkov v Gradci in je povabiti k vdeležbi. Sledeče točke so podlaga razstavi, po katerih se ima razstavitelj in odbor ravnati: 1. Vsak producent podari razstavi po jeden komad svojih izdelkov in ga „franco“ dopošlje; potem nima razstavitelj nikakoršne druge skrbi. 2. Vsak komad dobi nepogojno takov prostor, da se lahko opazi. 3. Pri večjih zbirkah se tudi, ako je treba, posebna omara ali tudi zapornica dovoli. 4. Zadnji čas dopošiljanja je 1. avgust 1882, da se pozneje lažje natančno določi dan, kedaj se ima odpreti razstava. 5. Tudi novi izdelki, kateri bodo po odprtji razstave dovršeni se prejemajo. 6. Cena, imeniki in čedne tablice, itd. itd. so že zaradi kupčijskega prospeha potrebni. 7. Odbor in razstava sta stalna in je poglobitna naloga odborova trgovinsk dobiček razstavnikov bezstransko in vestno pospeševati. Vse reči naj se pošiljajo na Jakob Lochbichler, Director der Franz-Josef-Schule, Obmanu des Ausschusses für die permanente Lehrmittel-Ausstellung in Graz.

Od sv. Ane v Slov. goricah. (Zaspanci. — Izdajalci. — Narodnjaki. — Samostal.) Veliko prošenj za pravične tirjatve Slovencev je že romalo k državnemu zboru, vendar mnogo občinskih predstojnikov in svetovalcev še spi in se ne zavedo, da bi začeli pospeševati blagor Slovencev. Tako tudi še spava predstojnik lepe Šavnice. Tega moža so nagovarjali čč. gg. duhovniki g. učitelj in še drugi narodnjaki, toda brez vspeha, rekel je: naj ostane vse pri starem, veliko boljši je, ako zna deca nemški, kako pa to novo slovensčino, ktere ne umejem, tudi vsak z nemščino dalje (?) pride kakor slovensčino, torej se ne podpišem. Vidi se iz tega odgovora da bi se silno rad podpisal na Miheličevo žlobudro in skočil v nemškutarski koš, da bi ga okolo po svetu nosili, kakor „Trenčarji“ okrožnike, ter se mu pošteni Nemci smejali, rad bi pljunil v svojo lastno skledo pa menda ne bode se brigal za Mihaliča. Drugače je pravi „Kruc“ med onimi ktere najavlja vrli dopisnik od Radgone, pravi izdajalec domovine. Ali ne véš, da si Slovenec in rojen na Drvanji?